

משרד המשפטים

דוחות כספיים ליום

31 בדצמבר 2013

משרד המשפטים
דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2013

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואי החשבון המבקרים
	דוחות כספיים
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות על הביצוע הכספי
5	דוחות על השינויים בנכסים נטו
6-7	דוחות על ביצוע תקציב ההוצאות והתאמת הדוח החשבונאי לדוח התקציבי
8	דוחות על תזרימי המזומנים
9-27	ביאורים לדוחות הכספיים

פאהן קנה ושות'
משרד ראשי:
מגדל לוינסטיין
דרך מנחם בגין 23
תל-אביב 66184
ת"ד 36172, מיקוד 61361

טל' 03-7106666
פקס' 03-7106660
www.gtfk.co.il

מספר: 2456
תאריך: ו' בניסן תשע"ד
6 באפריל 2014

דוח רואי החשבון המבקרים לחשב הכללי של

ממשלת ישראל על הדוחות הכספיים של

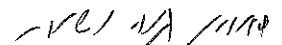
משרד המשפטים

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של משרד המשפטים (להלן - "המשרד") לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ואת הדוחות על הביצוע הכספי, הדוחות על השינויים בנכסים נטו והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שנסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות המנכ"לית וחשב המשרד. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשלי"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי מנכ"לית המשרד וחשב המשרד וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

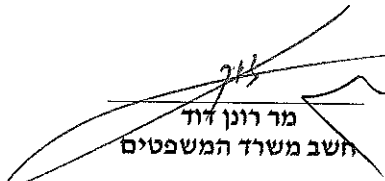
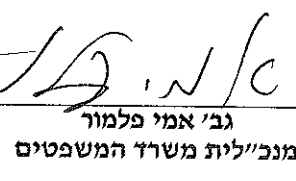
לדעתנו, הדוחות הכספיים הנייל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של המשרד לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ואת הביצוע הכספי, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים שלו לכל אחת מהשנים שנסתיימו באותם תאריכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית.

מבלי לסייג את חוות דעתנו, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור יטי' לדוחות הכספיים, בדבר ההתאמה בדרך של הצגה מחדש (Restatement) של הדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012, על מנת לשקף בהם למפרע שינוי שיטה בהקשר לרישום ההוצאות של המשרד בגין פנסיה תקציבית לעובדים הפעילים.

פאהן קנה ושות'
רואי חשבון

דוחות על המצב הכספי

31 בדצמבר			
2012	2013	ביאור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
7	7	3	נכסים שוטפים
844	795	4	מזומנים
132,328	132,333	5א'	פיקדונות
8,630	11,673	5ב'	חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין
1,706	3,916	5ג'	חייבים בגין עסקאות חליפין
143,515	148,724		חייבים ויתרות חובה אחרים
6,352	8,347	6	נכסים לא שוטפים
184,592	208,629	7	יתרות חובה לזמן ארוך
190,944	216,976		רכוש קבוע
334,459	365,700		
35,040	33,861	8	התחייבויות שוטפות
50,996	55,992	8א'	זכאים ויתרות זכות
149,000	161,000	9	התחייבויות בגין הטבות לעובדים לזמן קצר
235,036	250,853		התחייבויות בגין תמיכות
24,782	20,392	11א'	התחייבויות לא שוטפות
109,744	116,412	10	הפרשות בגין תביעות והליכים משפטיים
134,526	136,804		התחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד
(35,103)	(21,957)	11	התחייבויות תלויות והתקשרויות
334,459	365,700		גרעון בנכסים נטו

מר רונן דוד
 חשב משרד המשפטים

גב' אמי פלמור
 מנכ"לית משרד המשפטים

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 6 באפריל 2014.

משרד המשפטים

דוחות על הביצוע הכספי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור	
			הכנסות מעסקאות שאינן חליפין
793,465	883,948		הכנסות מתקציב
600,784	618,669	12א'י	הכנסות מאגרות
18,360	23,322	12ב'י	הכנסות מהעברות
38,472	12,710	12ג'י	הכנסות אחרות (הכנסות מדינה)
<u>1,451,081</u>	<u>1,538,649</u>		
6,082	5,889	13	הכנסות מעסקאות חליפין
<u>1,457,163</u>	<u>1,544,538</u>		סך הכל הכנסות
792,535 (*)	867,420	14א'י	הוצאות שכר ונלוות
378,142	403,488	15	הוצאות הנהלה וכלליות
297,610	274,777	16	הוצאות בגין תמיכות
7,374	6,212	17	הוצאות שיווק ויחסי ציבור
3,121	3,941	18	הוצאות מימון, נטו
1,135	700	19	הוצאות השתתפות
<u>1,479,917</u>	<u>1,556,538</u>		סך הכל הוצאות
<u>(22,754)</u>	<u>(12,000)</u>		גרעון לשנה

(*) הוצג מחדש - ראה ביאור יט'.

דוחות על השינויים בנכסים נטו

סה"כ אלפי ש"ח	עודף (גרעון) נצבר אלפי ש"ח	
(37,245)	(37,245)	יתרה ליום 1 בינואר 2012
		שינויים במהלך שנת 2012:
(**)	24,896	קרן הון בגין רישום פנסיה תקציבית (*)
(**)	(22,754)	גרעון לשנה
(35,103)	(35,103)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012
		שינויים במהלך שנת 2013:
	25,146	קרן הון בגין רישום פנסיה תקציבית (*)
(12,000)	(12,000)	גרעון לשנה
(21,957)	(21,957)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013

(*) רישום של הגדלת הוצאות השכר כנגד קרן הון, בגין עובדי המשרד הפעילים למועד הדיווח הזכאים לפנסיה תקציבית, בהתאם להוראות החשבונאי הראשי של החשב הכללי. בנוסף, ראה ביאור 14א.

(**) הוצג מחדש - ראה ביאור 2יט.

דוחות על ביצוע תקציב ההוצאות והתאמת הדוח החשבוני לדוח התקציבי

דוח ביצוע תקציב ההוצאות לפי תחומי פעולה (באלפי ש"ח)
לשנה הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013

תחומי פעולה	תחום תיאור	תקציב על שינויו			תחום פעולה
		הכנסה	מינוס	ברוטו	
851	ראשי	298,102	(436,651)	1,547,986	1
852	בתי דין באחריות משרד המשפטים	2,302	(5,503)	21,539	2
	סך הכל	300,404	(442,154)	1,569,525	1,869,929

⁽¹⁾ התחייבויות לשנה הבאה - על פי חוק יסודות התקציב, ניתן לבצע התחייבויות לשנה העוקבת על בסיס תקציב מוזמן (ללא הרשאה להתחייב). התחייבויות אלו צפויות להתממש במוזמן בשנת התקציב 2014.

⁽²⁾ אחוז ביצוע לאחר התחייבויות לשנה הבאה.
⁽³⁾ תחום פעולה זה יועד בעיקרו למימון תשלומי שכר לעובדי הנהלת המשרד ויחידותיו, יעוץ משפטי לממשלה ושירותים אחרים, כגון:

- מיחשוב ותפעול של יחידות המשרד
 - העסקת קבלנים ויועצים.
 - תשלומים על פי חוק הסיוע המשפטי, תשל"ב-1972,
 - תשלומים על פי חוק הסגוריה הציבורית, תשנ"ו-1955,
 - עלויות מנהלת היחידות המקצועיות (מועצת רואי חשבון, רשם המתוכים, מועצת השמאים, המחלקה לרישוי חוקרים ושירות שמירה, גישור ופישור).
 - הוצאות הפרקליטות לניהול משפטים ותשלומי פיצויים אזרחיים וכן, להוצאות בגין מקור חוץ של תקים שהועבר לטיפול של עורכי דין פרטיים.
- (2) תוכנית זו מהווה מקור לתשלומי שכר, תפעול, מיחשוב ודיר של בתי הדין הדרושים.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים

דוחות על ביצוע תקציב הוצאות והתאמת הדוח החשבונאי לדוח התקציבי (המשך)

דוח שינויים בתקציב הוצאות (ברוטו) לפי תחומי פעולה (באלפי ש"ח)
 לשנה הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013

אחוז ביצוע על שינויי מתקציב מקורי	אחוז ביצוע מתקציב מקורי	ביצוע התקציב	תקציב על שינויי	עודפים	עודפים לפני עודפים	תקציב לפני עודפים	שינויים	תקציב מקורי	תחום פעולה
84%	100%	1,547,986	1,846,088	184,054	1,662,034	118,134	1,543,900	ראשי	851
90%	80%	21,539	23,841	-	23,841	(3,000)	26,841	בתי דין באחריות משרד המשפטים	852
		1,569,525	1,869,929	184,054	1,685,875	115,134	1,570,741	סך הכל	

דוח התאמת גרעון חשבונאי לגרעון תקציבי (באלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013	גרעון תקציבי
(883,948)	הכנסות מתקציב
883,948	זכויות עובדים - הוצאות לחברות סוציאליות
(11,663)	פנסיה תקציבית
(25,146)	תמיכות
(12,000)	תביעות תלויות
4,390	רכש קבוע - הוצאות פחת בניכוי רכישות במומן השנה
24,037	שינויים אחרים בנכסים והתחייבויות שלא קיבלו מיטוי תקציבי
8,384	
(12,000)	גרעון חשבונאי נטו

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים

משרד המשפטים

דוחות על תזרימי המזומנים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(22,754) (**)	(12,000)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
75,868 (**)	65,340	גרעון לשנה התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת (נספח א')
53,114	53,340	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
(53,933)	(53,389)	תזרימי מזומנים לפעילות השקעה
(53,933)	(53,389)	רכישת רכוש קבוע
(819)	(49)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
1,670	851	ירידה במזומנים ושווי מזומנים
851	802	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

נספח א' - התאמות הדרושות להצגת מזומנים ושווי מזומנים מפעילות שוטפת

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
24,896 (**)	25,146	הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:
24,995	29,352	השפעת קרן הון בגין רישום פנסיה תקציבית
49,891	54,498	פחת
(42,314)	(5,258)	שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות שוטפות:
(266)	(1,995)	עליה בחיבים ויתרות חובה
8,610	(4,390)	עליה ביתרות חובה לזמן ארוך
1,957	(1,179)	עליה (ירידה) בהפרשות בגין תביעות והליכים משפטיים
5,489	4,996	עליה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
35,880	12,000	עליה בהתחייבויות בגין הטבות לעובדים לזמן קצר
16,621	6,668	עליה בהתחייבויות בגין תמיכות
25,977	10,842	עליה בהתחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד
75,868	65,340	

(**) הוצג מחדש - ראה ביאור 2יט.

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 1 - כללי

א. רקע

משרד המשפטים (להלן – "המשרד") הינו יישות ממשלתית המופקדת על תחומים רבים ומגוונים ובכללם מערך הייעוץ והחקיקה, פרקליטות המדינה, הסיוע המשפטי האזרחי, הסנגוריה הציבורית, אגף רישום והסדר מקרקעין, אגף השמאי הממשלתי הראשי, הרשות לאיסור הלבנת הון, המרכז הארצי לגישור, בתי הדין של העדות הדרוזיות והשרעיות ובתי הדין למשמורת של עובדים זרים, רשות התאגידים, רשות הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר, רשם מאגרי מידע, רשם הגורמים המאשרים ורשמים נוספים. בנוסף אחראי המשרד גם על פעילותן של יחידות רישום מקצועי כגון: מועצת רואי חשבון, מועצת שמאי המקרקעין, רשם המתוכים והמחלקה לרישוי נוטריונים, חוקרים פרטיים ושרותי שמירה. המשרד גם מרכז את פעילותם של אגף האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי.

המשרד הראשי ממוקם בירושלים. יחידות המשרד השונות פרוסות ברחבי הארץ. המשרד מעסיק נכון ליום 31 בדצמבר 2013 כ- 3,600 עובדים (ליום 31 בדצמבר 2012 - 3,250 עובדים) (לפירוט נוסף ראה ביאור 14 ב').

ב. פעילות אגף האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

אגף האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי במשרד (להלן: "אגף האפוטרופוס הכללי"), עוסק בין השאר בניהול נכסים עזובים, ניהול כספי נעדרים, ניהול רכוש מחולט, ניהול כספי פושטי רגל וחברות בפירוק, ניהול כספי קטינים, יתומים וניהול עיזבונות לטובת המדינה.

האפוטרופוס הכללי מנהל בעיקרו כנאמן כספים של אנשים פרטיים, שאינם כספים של המדינה ולפיכך עיקר הנתונים הכספיים של אגף האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי לא מוצגים בדוח זה.

ג. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

המשרד	-	משרד המשפטים.
הממשלה	-	ממשלת מדינת ישראל.
ישות ממשלתית	-	כל משרדי הממשלה ויחידות הסמך שלה וכן ישויות סטטוטוריות שאופי פעילותן אינו עסקי ו/ או שאינן פועלות כמשק סגור.
מטבע הדיווח	-	המטבע המשמש בהצגת הדוחות הכספיים.
צדדים קשורים	-	כמשמעותם בתקן חשבונאות ממשלתי מספר 20.
שווי הוגן	-	הוא הסכום שבו ניתן להחליף נכס, או לסלק התחייבות, בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון שאינם קשורים, הפועלים בצורה מושכלת.
מזומנים ושווי מזומנים	-	יתרות מזומנים ושווי מזומנים כוללות פקדונות לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים ממועד הפקדתם.

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים בישראל והוראות התכ"מ. עיקרי המדיניות החשבונאית המפורטים בהמשך יושמו באופן עקבי בכל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים אלה.

ב. מטבע הפעולות ומטבע ההצגה

הדוחות הכספיים של המשרד על מרכיביו השונים ערוכים במטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית בה הינו פועל (להלן "מטבע הפעילות") שהינו ש"ח.

ג. הצגת דוחות כספיים

תקן חשבונאות ממשלתי מספר 1, בדבר "הצגת דוחות כספיים" (להלן: "תקן 1"), קובע את כללי ההצגה של דוחות כספיים על בסיס מצטבר של ישויות ממשלתיות. תקן 1 קובע כללים מנחים להצגת דוחות כספיים, ומפרט הנחיות לגבי מבנה ודרישות מינימאליות לתוכן הדוחות הכספיים הערוכים על בסיס מצטבר. תקן 1, קובע בין היתר, כי מערכת מלאה של דוחות כספיים הערוכים על בסיס מצטבר כוללת את הרכיבים הבאים: דוח על המצב הכספי, דוח על הביצוע הכספי, דוח על השינויים בנכסים נטו, דוח על תזרימי המזומנים, וכן מדיניות חשבונאית וביאורים לדוחות הכספיים.

ד. דוחות על תזרימי המזומנים

בהתאם להוראות תקן 2 "דוחות על תזרימי המזומנים" בדיווח על תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת, המשרד בחר לאמץ את השיטה העקיפה, לפיה עודף או גרעון, נטו, מותאמים בשל השפעת העסקאות שבמהותן אינן במזומן, דחיות וצבירות כלשהן של תקבולי או תשלומי מזומנים תפעוליים מהעבר או עתידיים, ופריטי הכנסות או הוצאות המיוחסים לתזרימי מזומנים להשקעה או מימון.

ה. שינויים במדיניות חשבונאית

בהתאם להוראות תקן 3, המשרד בחר לבצע שינויים במדיניות חשבונאית, בדרך של התאמת עודף/גרעון נטו לתקופה שוטפת, ללא הצגה מחדש של מספרי השוואה.

ו. הנחות מפתח בהסתייעות באומדנים מהותיים

(1) ביישום המדיניות החשבונאית של המשרד, נדרשה הנהלת המשרד, במקרים מסוימים, להפעיל שיקול דעת חשבונאי בנוגע לאומדנים והנחות בקשר לערכם בספרים של נכסים והתחייבויות שאינם בהכרח בנמצא ממקורות אחרים. אומדנים אלו מצריכים לעיתים שיקול דעת בסביבה של אי וודאות והינם בעלי השפעה מהותית על הצגת הנתונים בדוחות הכספיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם, נבחנים בידי הנהלת המשרד באופן שוטף. שינויים באומדנים החשבונאיים מוכרים רק בתקופת דיווח בה בוצע שינוי באומדן במידה והשינוי משפיע רק על אותה תקופת דיווח או מוכרים בתקופת הדיווח האמורה ובתקופות דיווח עתידיות במקרים בהם השינוי משפיע הן על תקופת הדיווח הנוכחית והן על תקופות הדיווח העתידיות בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת המשרד על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדני ההנהלה.

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. הנחות מפתח בהסתייעות באומדנים מהותיים (המשך)

2) שיקולי דעת בהסתייעות באומדנים מהותיים

(א) אורך חיים שימושיים של רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר

כאמור בביאור 7 הנהלת המשרד בוחנת בכל תקופת דיווח שנתית את אומדן אורך החיים השימושיים של פריטי רכוש קבוע. שינויים בהערכות הנהלה עשויים להשפיע מהותית על הערכים בספרים של פריטי רכוש קבוע ועל הוצאות הפחת הנוקפות לעודף/גרעון לתקופה.

(ב) התחייבות בגין הטבות לעובדים

1. הפרשה לחופשה

לצורך חישוב אומדן ההפרשה לחופשה המשרד מניח שיתרת ימי החופשה הצבורים לכל העובדים ינוצלו על ידם כחופש ולא יפדו בכסף.

2. התחייבויות לפדיון ימי מחלה בלתי מנוצלים

לצורך חישוב אומדן התחייבויות אלו המשרד מניח כי העובדים לא ינוצלו את מכסת ימי המחלה להם הם זכאים נכון למועד תאריך המאזן. כמו כן, מאחר ופדיון ימי המחלה הבלתי מנוצלים מושפע מגיל הפרישה של העובד (תשלום מדורג החל מגיל 50 ועד גיל 57) היה על המשרד לקבוע הסתברות להגעה לגיל זה וכן לעזיבה בתקופה שמגיל 50 עד גיל 57.

בחישוב ההפרשה הונח שעובד שיש לו הסדר פנסיה תקציבית יגיע לגיל זה ולכן בוצעה הפרשה מלאה בגין עובדים אלה ללא תלות בגילם ולגבי עובדים שיש להם פנסיה צוברת וגילם מתחת ל- 50 היות כי ההסתברות נמוכה יותר, לכן הופרש לגבי עובדים אלו רק 80% מסך החבות המחושבת לפי כללי הזכאות לפדיון ימי מחלה בלתי מנוצלים.

(ג) הפרשות להליכים משפטיים

המשרד מכיר בהפרשות בגין תביעות כאשר קיימת מחויבות (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירועי העבר, צפוי שיידרש תזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות כדי לסלקה וכן ניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות. הסכום המוכר כהפרשה הינו האומדן הטוב ביותר של הוצאה הנדרשת לסילוק המחויבות הקיימת במועד הדיווח. המשרד בוחן כל תביעה שהוגשה ובעזרת יועציו המשפטיים מגיע למסקנה האם יש להכיר בהפרשה בדוחות הכספיים.

(ד) הפרשות בגין התחייבויות לתשלום לנותני שירותים בסנגוריה ציבורית ובסיוע המשפטי

בהעדר רישום פנימי לגבי ההתחייבויות ליועצים משפטיים חיצוניים לתאריך המאזן, המשרד אומדן את סכום ההתחייבויות בגין שירותים שניתנו על ידי גורמים חיצוניים (בעיקר עו"ד חיצוניים) על בסיס תשלומים ששולמו לאחר תאריך המאזן בגין שירותים שניתנו לפני תאריך המאזן ובהתאם לנסיון העבר לגבי תשלומים שצפוי שישולמו בגין שירותים אלו של עו"ד.

(ה) הכנסות לקבל מחובות אגרות רשם החברות ורשם העמותות

המשרד מכיר בהכנסות לקבל בגין אגרות רשם החברות ורשם העמותות בגין השנים שקדמו לתאריך המאזן וזאת בהתאם להערכות המתבססות על נסיון העבר בגין גבייה בתקופות מאוחרות לתקופה בגינה נגבית האגרה ובהתאם לגבייה בפועל לאחר תאריך המאזן בגין תקופות קודמות.

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. הכרה בהכנסה

(1) הכרה בהכנסות מעסקאות שאינן חליפין

1. הכנסות מתקציב מוכרות כהכנסות בשנת התקציב בה התרחשו האירועים שיצרו את ההכנסה.
 2. האגרות השנתיות של רשם החברות ורשם העמותות (שהינן עיקר הכנסות המשרד מאגרות) נרשמות על בסיס צבירה. רישומן של אגרות אלה על בסיס צבירה נעשה על בסיס אומדן אשר הינו בעל מרכיב מהותי של אי וודאות.
- ההכנסות מאגרות אחרות ומהחזר הוצאות משפט נרשמות ברובן בעת גבייתן (קרי על בסיס מזומן) ולא על בסיס מצטבר.
- הכנסות מעסקאות שאינן חליפין נובעות מאגרות בגין רישום חברות, רישום משכונות, אגרות מקצועיות (אגרת רואי חשבון, מתווכים, שמאים), הפקת נסחי רישום, השתתפות מקבלי תמיכות ועוד. כמו כן נכללות בסעיף זה גם הכנסות הנובעות מסכומים שנפסקו לטובת המדינה (החזר הוצאות משפט), במשפטים אותם מנהלת פרקליטות המדינה.
- להערכת הנהלת המשרד סכום ההכנסות לקבל בגין עסקאות שאינן חליפין (למעט אגרות רשם החברות ואגרות רשם העמותות) ובגין סכומים שנפסקו לטובת המדינה ואשר לא נרשמו בספרי המשרד על בסיס צבירה לתאריכי המאזנים (עקב רישומם על בסיס מזומן) אינו מהותי בהתייחס לדוחות הכספיים של המשרד.

(2) הכרה בהכנסות מעסקאות חליפין

1. הכנסות ממתן שירותים נכללות עם ביצוע השרות.
 2. הכנסות הישות כוללות רק תזרים חיובי ברוטו של הטבות כלכליות שמקבלת הישות ו/או זכאית לקבל בעבור עצמה, לכן סכומים שגבתה הישות עבור צד שלישי אינם מהווים הכנסת של הישות.
 3. ההכנסה נמדדת לפי שוויה ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שהישות זכאית לקבל.
- תקן חשבונאות ממשלתי מספר 9 בדבר "הכנסות מעסקאות חליפין" (להלן: "תקן 9"), קובע את הטיפול החשבונאי - הכרה, מדידה, הצגה וגילוי, לגבי הכנסות הנובעות ממכירת סחורות והספקת שירותים.

א. הכנסות ממתן שירותים -

הכנסות ממתן שירותים מוכרות בהתאם לשלב ההשלמה של העסקה בתאריך המאזן, ובתנאי שמתקיימים התנאים הבאים: (א) סכום ההכנסות ניתן למדידה באופן מהימן; (ב) צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו למשרד; (ג) העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן, וכן, (ד) שלב ההשלמה של העסקה בתאריך המאזן ניתן למדידה באופן מהימן.

הכנסות המשרד ממתן שירותים נובעות בעיקר משומות הנערכות על ידי השמאי הממשלתי, השתלמויות המאורגנות על-ידי המכון להשתלמות פרקליטים ושרותי ייצוג משפטי המסופקים באמצעות פרקליטות המדינה.

ב. מכירת סחורות -

הכנסות ממכירת סחורות הינן בהיקף זניח ביחס לפעולות הכספיות של המשרד.

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. רכוש קבוע

1. רכוש קבוע הוא נכס מוחשי אשר מוחזק על ידי המשרד לשימוש בהספקת שירותים לצרכים מנהליים וכן, חזוי שישתמשו בו במשך יותר מתקופת דיווח אחת.
 2. רכוש קבוע נמדד לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחסן במישרין לרכישת רכוש קבוע ולהבאתו למיקום ולמצב הדרושים לצורך פעולתו. כאשר נכס נרכש ללא עלות, או בעלות סמלית (היקף זניח במשרד המשפטים), עלותו היא שוויו ההוגן במועד הרכישה.
 3. בתקופות שלאחר ההכרה לראשונה, הרכוש הקבוע מוצג לפי העלות בניכוי פחת נצבר ובניכוי הפסדים שנצברו מירידת ערך.
 4. פחת ושיטת פחת
(א) המשרד מפחית בנפרד כל חלק של רכוש קבוע אם העלות היא משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט. סכומי הפחת לכל תקופת דיווח מוכרות כהוצאה בדוח על הביצוע הכספי.
(ב) להקצאת הסכום בר-פחת של הרכוש קבוע באופן שיטתי על פני אורך החיים השימושיים שלו, המשרד משתמש בשיטת הקו הישר. שיטת הפחת בה נעשה שימוש משקפת את הדפוס החזוי לצריכת ההטבות הכלכליות העתידיות ופוטנציאל השירות מהנכס.
(ג) המשרד סוקר את ערך השייר, את אורך החיים השימושיים של פריט רכוש קבוע ואת שיטת הפחת בה נעשה שימוש לפחות כל סוף שנת כספים. שינויים מטופלים כשינוי באומדן חשבונאי.
(ד) שיפורים במושכר מופחתים על פני תקופה של עשר שנים שהינה להערכת ההנהלה משך החיים הממוצע המוערך של השיפורים. בשנים בהן מסתיימת תקופת ההשכרה מופחתת במלואה באותה שנה יתרת העלות שטרם הופחתה.
5. עלויות עוקבות:
- (א) עלויות התחזוקה השוטפות של הפריט, מוכרות כהוצאות בדוח על הביצוע הכספי בעת התהוותן.
 - (ב) עלות של החלפת חלקים של פריטי רכוש קבוע מסוימים מוכרות כחלק מהערך בספרים של פריט רכוש קבוע.

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן ושערי החליפין

להלן נתונים על מדדי המחירים לצרכן, שערי החליפין של מטבעות עיקריים ושערי השינוי בשנות הדיווח:

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
219.8	223.8	מדד המחירים לצרכן (בסיס שנת 1993)
3.733	3.471	דולר של ארה"ב (בשי"ח ל-1 דולר)
4.921	4.782	אירו (בשי"ח ל-1 אירו)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
%	%	
1.6	1.8	מדד המחירים לצרכן (בסיס שנת 1993)
(2.3)	(7.02)	דולר של ארה"ב
(0.34)	(2.82)	אירו

י. מזומנים

כשווי מזומנים נחשבות השקעות לזמן קצר בעלות נוילות גבוהה, הניתנות בקלות להמרה, לסכומים ידועים של מזומנים, והחשופות לסיכון לא משמעותי של שינויים בערך.

יא. פיקדונות

לרשות הפטנטים, סימני המסחר והמדגמים, מוגשות בקשות לרישום פטנטים בינלאומיים. האגרות בגין הרישום בחו"ל נגבות על ידי משרד המשפטים ומועברות למוסדות בינלאומיים בחו"ל (ראה גם ביאור 4 - פיקדונות) אל מול פיקדון זה קיימת התחייבות (ראה ביאור 8).

יב. חייבים

יתרות החייבים במאזן כוללות יתרות בגין אותן עסקאות אשר למועד המאזן להערכת ההנהלה קיים סיכוי סביר לגבייתם.

יג. הכנסות לקבל

הכנסות לקבל אשר נכללו במאזן, נובעות בעיקר מאגרות תקופתיות של רשות התאגידים אשר נוצרה זיקה לקבלן בשנת הדו"ח ובשנים שקדמו לה, ואשר התשלום בפועל בגיןן צפוי להתקבל בשנים הבאות, בהתאם להערכת ההנהלה. הערכת סכום לקבל זה כרוכה במרכיב מהותי של אומדן (ראה גם ביאור 5א).

יד. הכנסות מראש

הכנסות מראש אשר נכללו במאזן, נובעות מאגרות בגין השנה הבאה אשר התשלום בגיןן התקבל לפני תאריך המאזן.

טו. הפרשות

הפרשות מוכרות כאשר למשרד קיימת מחויבות (משפטית או משתמעת) בהווה כתוצאה מאירועי העבר, בגינה צפוי שיידרש תזרים שלילי של משאבים המגלם הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות כדי לסלקה וכן ניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות. הסכום המוכר כהפרשה הינו האומדן הטוב ביותר של ההנהלה לגבי הסכום הנדרש לסילוק המחויבות הקיימת במועד הדיווח.

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טז. תמיכות

תמיכות הן הטבות לרווחת הציבור המסופקות על ידי המשרד, שעבורן הוא אינו מקבל תמורה ישירה ממקבלי אותן הטבות, השווה בקירוב לערכם של הסחורות והשירותים שסופקו.

התמיכות הינן:

1. סיוע משפטי בנושאים אזרחיים למבקשים מעוטי יכולת - תמיכה זו מוענקת על ידי האגף לסיוע משפטי, הפועל מכוח חוק הסיוע המשפטי התשלי"ב-1972 ותקנות הסיוע המשפטי התשלי"ג-1973. הסיוע המשפטי כולל ייעוץ משפטי וייצוג המבקשים, בערכאות משפטיות. הייצוג מתבצע על ידי עורכי דין הממונים על ידי האגף. המשרד נושא בהוצאות הכרוכות במתן השירות המשפטי, אשר בעיקרן הינן הוצאות בגין שכירת שרותי עורכי דין חיצוניים.
 2. ייצוג משפטי לחשודים, לעצורים, לנאשמים ולנידונים הזכאים לכך - תמיכה זו מוענקת על ידי הסנגוריה הציבורית שהוקמה מכוח חוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995. הזכאות למתן ייצוג משפטי מטעם הסנגוריה הציבורית נקבעת בתקנות. המשרד נושא בהוצאות הכרוכות במתן השירות המשפטי, אשר בעיקרן הינן הוצאות בגין שכירת שרותי עורכי דין חיצוניים.
- ההוצאות בגין התמיכות המוענקות ע"י המשרד נרשמות על בסיס אומדן של ההתחייבויות הנ"ל אשר הכיל בתוכו תחשיבים על בסיס נסיון שנים שקדמו, תשלומים לאחר תאריך המאזן וכו'.

יז. הטבות לעובדים

- הטבות לעובדים לזמן קצר ולזמן ארוך נרשמות במקביל לתקופת מתן השירות על ידי העובד. הטבות אלו כוללות, בין השאר, שכר ונלוות, דמי חופשה, דמי מחלה, דמי ההבראה ומענקים.
- בחישוב ההפרשה לחופשה נקט המשרד בשיטת ה"ניצול" לפיה נזקפה הפרשה בגובה 100% מהימים הצבורים לחופשה לכל עובד בתוספת העלויות הנלוות לשכר (כגון הפרשות לקופות פיצויים).
- חישוב ההפרשה לפדיון ימי מחלה בלתי מנוצלים נעשה בהתאם לכללים הבאים:
- 1) זכאות העובדים לפדיון ימי מחלה הינה בהתאם להיקף ניצול ימי המחלה בתקופת העבודה כדלקמן:
 - עובד שניצל מעל ל-65% מימי המחלה שנוקפו עבורו אינו זכאי למענק מחלה.
 - עובד שניצל פחות מ-35% מימי המחלה שנוקפו עבורו זכאי לפדיון של 8 ימי מחלה בגין כל 30 ימי מחלה שנצברו.
 - עובד שניצל בין 35% ל-65% מימי המחלה שנוקפו עבורו, זכאי לפדיון של 6 ימי מחלה בגין כל 30 ימי מחלה שנצברו.
 - 2) בהתאם להסכם השכר האחרון כל העובדים, כולל המועסקים בפנסיה צוברת, זכאים לפדיון מחלה. התשלום יתבצע באופן מדורג התלוי בגיל הפרישה, החל מתשלום מינימלי בגיל 50 בשיעור 30% ועד לתשלום המירבי בגיל 57. ההנחות הבאות שימשו בחישוב ההפרשה כדי לתת ביטוי לאמור לעיל:
 - עובד בפנסיה תקציבית – סבירות 100% - לכן הופרש 100% ;
 - עובד בפנסיה צוברת מעל גיל 50 – סבירות 100% - לכן הופרש 100% ;
 - עובד בפנסיה צוברת מתחת לגיל 50 – סבירות 80% - לכן הופרש 80% .

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יח. פנסיה תקציבית והתחייבויות בגין סיום יחסי עובד-מעביד

עיקר התחייבויות בגין עובדי המשרד בגין סיום יחסי עובד מעביד על פי דין, מכוסות בהתחייבות המדינה לתשלום פנסיה תקציבית, התחייבויות לפנסיה אינן נכללות בדוח זה כיוון שהינן רשומות באגף החשב הכללי במשרד האוצר, כמו גם ליתר עובדי המדינה.

החל משנת 2009 כולל המשרד בספריו רישום של עלויות הפנסיה התקציבית בגין השנה השוטפת בגין עובדי המשרד הפעילים כנגד זקיפת קרן הון.

יט. הצגה מחדש

1. המשרד תיאם בדרך של הצגה מחדש את הדוחות הכספיים של המשרד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 על מנת לשקף בה למפרע את ההשפעה של שינוי שיטה בהקשר לרישום ההוצאה של המשרד בגין פנסיה תקציבית לעובדים הפעילים ואשר רשומות ומשולמות על ידי החשב הכללי במשרד האוצר.

2. להלן השפעת ההצגה מחדש על סעיפי הדוח על הביצוע הכספי (באלפי ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012			סעיף
לאחר הצגה מחדש	השינוי אלפי ש"ח	לפני הצגה מחדש	
<u>(792,535)</u>	<u>(22,644)</u>	<u>(769,891)</u>	הוצאות שכר ונלוות

3. להלן השפעת ההצגה מחדש על סעיפי הדוח על השינויים בנכסים נטו (באלפי ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012			סעיף
לאחר הצגה מחדש	השינוי אלפי ש"ח	לפני הצגה מחדש	
<u>24,896</u>	<u>22,644</u>	<u>2,252</u>	קרן הון בגין רישום פנסיה תקציבית
<u>(22,754)</u>	<u>(22,644)</u>	<u>(110)</u>	גרעון לשנה

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 3 - מזומנים

הרכב:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
7	7

בבנק הדואר

ביאור 4 - פיקדונות

פיקדון רשות הפטנטים (ראה גם ביאור 2יא'), ההתחייבות כלפי ארגונים בחו"ל מוצגת בביאור 8. הפיקדון הינו פיקדון שקלי, בעוד שסכום ההתחייבות מסולק על פי שער דולר של ארה"ב.

ביאור 5 - חייבים ויתרות חובה

א. חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
328	333
132,000	132,000
<u>132,328</u>	<u>132,333</u>

לקוחות - בגין עסקאות שאינן חליפין
הכנסות לקבל בגין אגרות שנתיות של רשם
החברות ורשם תאגידים (1)

(1) הכנסות לקבל בגין אגרות שנתיות של רשם החברות ורשם התאגידים

בהתאם להוראות הדין חלה חובה על חברות ועל עמותות (בכפיפות להיותן פעילות או היקף פעילותן, כמפורט בדין הרלוונטי) לשלם אגרה שנתית לרשם הרלבנטי.

בהתאם לספרי רשם החברות ורשם העמותות קיימים חובות אגרה בפיגור ליום 31 בדצמבר 2013 שטרם חל עליהם דין התיישנות בסך של כ- 1.7 מליארד ש"ח. הנהלת המשרד פועלת משנת 2009 לגבייה מוגברת של חובות עבר אלו לרבות בדרך של שינויי חקיקה בנושא כמו גם טיוב מערכת המידע והגבייה. סכום ההכנסות לקבל נקבע בהתאם להערכת ההנהלה המתבססת על נסיון העבר ועל הפעולות שנוקט המשרד לשיפור בגביית חובות העבר. קיימות אי וודאות מהותית לגבי גובה הסכומים שיגבו בסופו של דבר.

בחודשים ינואר 2014 עד פברואר 2014 נגבה סך של כ- 16 מליוני ש"ח מתוך הסך של 132 מליוני ש"ח הכנסות לקבל בגין אגרת רשם החברות והשותפויות ליום 31 בדצמבר 2013 (בתקופה המקבילה אשתקד 18 מליוני ש"ח).

בחודשים ינואר 2013 עד פברואר 2014 נגבה סך של כ- 69 מליוני ש"ח מתוך הסך של 132 מליוני ש"ח הכנסות לקבל בגין אגרת רשם החברות והשותפויות ליום 31 בדצמבר 2012.

לסוף חודש פברואר 2014 נגבה במצטבר, בתקופה שמיואר 2010 עד פברואר 2014 (כלומר בתקופה של ארבע שנים וחודשיים), כ- 122 מליוני ש"ח בגין אגרות המתייחסות לשנים שקדמו לשנת 2010 ובהתאם לנסיון העבר צפויים להיגבות סכומים נוספים בעתיד בגין שנים אלו.

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 5 - חייבים ויתרות חובה (המשך)

ב. חייבים בין עסקאות חליפין:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
6,147	6,897
542	746
1,941	2,080
-	1,950
<u>8,630</u>	<u>11,673</u>

ביטוח לאומי
לקוחות - בגין עסקאות חליפין
משרדי ממשלה - בגין עסקאות חליפין (1)
הכנסות לקבל בגין קרן עזבוניות (*)

(*) ראה ביאור 12א.

(1) ההרכב:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,073	1,075
118	145
31	60
95	121
42	43
10	10
90	95
17	15
27	28
-	38
36	60
32	42
10	19
45	69
-	33
67	-
70	79
178	148
<u>1,941</u>	<u>2,080</u>

רשות מקרקעי ישראל (**)
משרד ראש הממשלה
משרד מבקר המדינה
משרד הבריאות
משרד הביטחון
הנהלת בתי המשפט
משרד האוצר
משרד לקליטת עלייה
מינהל הזיור הממשלתי
משרד הפנים
רשות המסים
שרות בתי הסוהר
משרד התחבורה
משרד הבינוי והשיכון
משרד החקלאות
בתי דין רבניים
רשות האוכלוסין והגירה ומעברי גבול
משרדים אחרים

(**) החוב נובע בעיקר משרותי שומה בשנים 2007, 2009 ו-2012 ואשר טרם שולם לתאריך עריכת דוחות הכספיים.

ג. חייבים ויתרות חובה אחרים:

31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	2,485
426	497
615	273
309	318
43	93
313	250
<u>1,706</u>	<u>3,916</u>

מקדמות לעורכי דין
עובדים
מוסדות בגין שכר
חברות ממשלתיות
המתאות דחיות
חייבים ויתרות חובה אחרים

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 6 - יתרות חובה לזמן ארוך

ההרכב:

31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
6,412	5,880	קרן פיצויים עקב הליכים פליליים ב"ענבל" (1)
(6,412)	(5,880)	הפרשה בגין תביעות - עקב הליכים פליליים (1)
-	-	
6,352	8,347	כלי רכב במינהל הרכב (2)
6,352	8,347	

(1) כולל כספי קרן משותפת של משרד המשפטים ומשטרת ישראל, המנוהלת על-ידי הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה בהנהלת "ענבל - חברה לביטוח בע"מ". הקרן מיועדת לשם מימון פיצויים ו/או הוצאות משפט, שישולמו לזכאים לפיצויים בהתאם לסעיפים 80 ו-81 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 ו/או בהתאם לסעיף 31 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984 ו/או בהתאם לסעיף 38 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996. הקרן הוקמה ביום 31 בדצמבר 2006. תקופת הפעלתה הינה 3 שנים, ובהתאם למסמכי הקמתה היא תחודש מידי תקופה. מדיניות המשרד החל משנת 2009 הינה לבצע הפרשה לתביעות בסכום השווה ליתרת הכספים בקרן. התשלומים שביצעה הקרן במהלך שנת 2013 הינם כ- 640 אלפי ש"ח (שנת 2012 - כ- 403 אלפי ש"ח).

(2) כלי הרכב נרכשים ומנוהלים באמצעות מינהל הרכב, המשמש כזרוע ביצועית לעניין הרכישות. בעת רכישת רכב חדש (תקן רכב חדש) מחייב מינהל הרכב את המשרד בגובה עלות כלי הרכב הנרכש ובכל שנה למשך 4 שנים בסכום השווה לפחת השנתי (החיוב ישמש את מינהל הרכב בעת החלפת כלי הרכב בעתיד).

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 7 - רכוש קבוע

א. התרכב:

סה"כ אלפי ש"ח	נכסים בהקמה (י) אלפי ש"ח	שיפורים במושבר אלפי ש"ח	צידוד וריהוט משרדי אלפי ש"ח	תוכנות מחשבים אלפי ש"ח	חומרה מחשבים אלפי ש"ח	מבנים אלפי ש"ח	עלות ליום 31 בדצמבר 2012
338,137	94,433	38,310	62,040	64,872	78,200	282	עלות ליום 31 בדצמבר 2012
53,389	36,900	530	4,383	2,623	8,941	12	תוספות השנה
(1,040)	-	-	(13)	-	(1,027)	-	גריעות השנה
390,486	(49,053)	17,287	-	(**)31,766	-	-	העברות השנה
	82,280	56,127	66,410	99,261	86,114	294	ליום 31 בדצמבר 2013
(153,545)	-	(17,483)	(34,025)	(37,614)	(64,341)	(82)	פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2012
(29,352)	-	(3,813)	(5,815)	(12,232)	(7,469)	(23)	פחות השנה
1,040	-	-	13	-	1,027	-	גריעות השנה
(181,857)	-	(21,296)	(39,827)	(49,846)	(70,783)	(105)	ליום 31 בדצמבר 2013
208,629	82,280	34,831	26,583	49,415	15,331	189	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2013
184,592	94,433	20,827	28,015	27,258	13,859	200	ליום 31 בדצמבר 2012

ב. שיעורי הפחת:

10%	7%-15%	10%-33%	33%	4%
-----	--------	---------	-----	----

(*) כולל כ- 79 מליוני ש"ח מערכות מיחשוב ייעודיות בהקמה (כ- 54 מליוני ש"ח מתוכם בגין מערכת חדשה לרישום מקרקעין) וכן כולל כ- 3 מליוני ש"ח בגין שיפורים במושבר בהקמה.

(**) בעיקר תוכנה לפרקליטות ותוכנה לרשות לאיסור הלבנת הון.

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 8 - זכאים ויתרות זכות

הרכב:

31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
25,112	26,567	הוצאות לשלם
781	591	אגרות המיועדות להעברה למוסדות בינלאומיים (*)
1,856	1,569	משרד האוצר - אגף החשב הכללי (**)
1,836	1,306	ספקים
5,377	2,901	הכנסות מראש מעסקאות שאינן חליפין
-	600	הכנסות מראש אחרות
63	229	זכאים אחרים, בעיקר עובדים
15	98	גורמים מעקלים
<u>35,040</u>	<u>33,861</u>	

(*) ראה ביאור 4.

(**) תשלומי השכר והניכויים משכר של המשרד משולמים על ידי החשב הכללי. המשרד מחוייב בחשבון החו"ז מול החשב הכללי בגין תשלומי חודש דצמבר בערכי 31 בדצמבר.

ביאור 8א' - התחייבויות בגין הטבות לעובדים לזמן קצר

ההתחייבות מורכבת מהפרשה לחופשה. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שיטת הניצול.

ביאור 9 - התחייבויות בגין תמיכות

הרכב:

31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
<u>149,000</u>	<u>161,000</u>	הוצאות לשלם בגין תמיכות (*)

(*) ההתחייבויות הינן בגין שירותים משפטיים הניתנים במסגרת הסגוריה הציבורית אגף לסיוע המשפטי. ראה ביאור 2טז' לעיל.

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 10 - התחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד

א. ההרכב:

31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
50,342	53,423	התחייבויות לפיצויי פיטורין (ב)
59,402	62,989	התחייבויות לפדיון ימי מחלה
109,744	116,412	בלתי מנוצלים (ג)

ב. ההפרשה להתחייבות לפיצויי פיטורין חושבה בגין עובדים בעלי פנסיה צוברת אשר להם קרן פנסיה או ביטוח מנהלים ללא הפרשה מלאה. ההפרשה החודשית לקרן הפנסיה עבור פיצויים הינה בשיעור 6% מהשכר הקובע לפנסיה ומסתכמת בשנה ל-72% מהשכר הקובע לפנסיה. בגין 72% מפיצויי הפיטורין חתומים העובדים על סעיף 14 לחוק פיצויי הפיטורין ולפיכך לא חושבה בגינם הפרשה. בגין החלק העולה על 72% מהפיצויים, המסתכם ב-28% מהשכר הקובע, קיימת התחייבות לפיצויי פיטורין וחושבה בגינו הפרשה.

הכספים הנצברים בקרן הפנסיה או בביטוח המנהלים אינם בחזקת המשרד ולכן לא ניתן להם ביטוי בדוחות הכספיים.

ג. ראה ביאור 2' לעיל בדבר הזכאות לפדיון ימי מחלה בלתי מנוצלים.

ד. התחייבות בגין פנסיה תקציבית:

ראה ביאור 2' יחי' לעיל.

ביאור 11 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. הפרשות בגין תביעות והליכים משפטיים והתחייבויות תלויות

1. א. כנגד המשרד הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך הפעילות הרגיל בסכום כולל של כ-110 מליוני ש"ח. בגין התביעות האמורות נערכו הפרשות ליום 31 בדצמבר 2013 בסך של כ-20 מליוני ש"ח, כמפורט להלן ואשר לדעת הנהלת המשרד, המסתמכת על חוות דעתו של אגף היועץ המשפטי למשרד, מספיקות לכיסוי ההוצאות הצפויות בגין התביעות האמורות.

31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
24,782	20,367	בגין דיני נזיקין
-	25	בגין דיני עבודה
24,782	20,392	

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 11 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. הפרשות בגין תביעות והליכים משפטיים והתחייבויות תלויות (המשך)

1. ב. בנוסף, כנגד המשרד הוגשו מספר תביעות משפטיות בסכום כולל של כ- 270 מיליוני ש"ח (לא כולל הבקשות לתביעות הייצוגיות כמפורט להלן), אשר הנהלת המשרד, בהסתמך על חוות דעתו של היועץ המשפטי של המשרד, מעריכה כי סיכויי התביעות קלושים או שלמשרד טענות הגנה טובות כנגד התביעות. לאור האמור לעיל, המשרד לא ערך בספרים הפרשה בגין התביעות האמורות.

בנוסף, הוגשו ארבע בקשות לאישור כתובענות ייצוגיות. שתי תביעות הינן כנגד רשות התאגידים בסכום כולל של כ- 433 מיליוני ש"ח בגין גביית אגרות שונות בסכום בלתי סביר לכאורה ושתי תביעות הינן כנגד רשם המקרקעין בגין אגרות שונות שנגבו. לאחר תאריך המאזן ניתן פסק דין בתביעה הגדולה מבין התביעות הייצוגיות בסך של כ- 384 מיליוני ש"ח ואשר בו נדחתה הבקשה להכרה כתביעה ייצוגית.

להערכת הנהלת המשרד ובהסתמך על חוות דעת אגף היועץ המשפטי למשרד, יתר ההליכים שטרם ניתנו בהם פסקי דין מצויים בשלבים מקדמיים ולא ניתן להעריך את סיכויי התביעות הנייל ובהתאם לא בוצעה הפרשה בגינן.

2. כנגד המשרד הוגשה תביעה משפטית בגין הפרת חוזה בסך של כ-20 מיליוני ש"ח. המשרד הגיש תביעה נגדית בסכום כ-80 מיליוני ש"ח. בהתאם להסכם פשרה הנמצאה בהליכי חתימה מתקדמים בין הצדדים עתידים המשרד ומשרדי ממשלה אחרים לקבל החזר בגין תשלומים בדרך של זיכויים והנחות בסכום שטרם הוסכמה חלוקתו בין המשרדים.

ב. התקשרויות, על פי סוגיהן העיקריים ומועדי פירעון

בהתאם להנחיית החשבונאי הראשי של החשב הכללי נדרש גילוי להתקשרויות חוץ מאזניות אשר בבסיסן הינן בהיקף של מעל 50 מיליוני ש"ח.

31 בדצמבר		יתרת ההתחייבות בגין התקשרות להקמת מערכת מידע לאגף רישום והסדר מקרקעין
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
22,000	18,000	

למשרד המשפטים הסכם התקשרות מדצמבר 2008 עם חברת "אלקטרוניק דאטה סיסטמס" (אי.די.אס) להקמה, תפעול ותחזוקה של מערכת רישום מקרקעין. מערכת רישום המקרקעין החדשה עתידה לנהל את מאגר רישומי הטאבו של מדינת ישראל וכן את פעילות המפקח על המקרקעין ופעילות רשמי ההסדר. ההסכם כולל תחזוקת המערכת הקיימת ובמקביל, הקמת המערכת החדשה ותפעולה במשך עשר שנים ממועד מסירתה למשרד. היקף ההתקשרות הכולל הינו כ-109 מיליוני ש"ח. חברת EDS התמזגה במהלך שנת 2009 עם חברת HP, ולפיכך, הוסב ההסכם של EDS ל-HP. יתרת ההתקשרות בגין ההקמה הינה כ- 18 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013 והיא איננה כוללת עוד כ-4 מיליוני ש"ח הוצאות תחזוקה שנתית במשך 10 שנים, לאחר גמר הקמת המערכת.

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 12 - הכנסות מעסקאות שאינן חליפין

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		א. הכנסות מאגרות
2012 אלפי ש"ח	2013 אלפי ש"ח	
458,519	467,612	אגרות רישום ורישוי (*) אגרות שירותים (בעיקר מרישום והסדר מקרקעין) תקבולים מהאפוטרופוס הכללי (**) אגרות פרסומים על פי חוק
78,401	88,133	
59,097	58,186	
4,767	4,738	
<u>600,784</u>	<u>618,669</u>	
<u>243,862</u>	<u>261,594</u>	(*) כולל מרשם החברות והשותפויות (לא כולל תנועה בהכנסות לקבל)
<u>40,000</u>	-	כולל מרשם החברות והשותפויות, התנועה בהכנסות לקבל
<u>61,462</u>	<u>87,111</u>	כולל מרשות הפטנטים
<u>51,222</u>	<u>53,087</u>	כולל מרשם המשכונות
<u>53,065</u>	<u>51,151</u>	(**) בגין החזר הוצאות
<u>4,596</u>	<u>5,085</u>	בגין קרן חילוט
<u>1,436</u>	<u>1,950</u>	בגין קרן עזבונו
		ב. הכנסות מהעברות
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012 אלפי ש"ח	2013 אלפי ש"ח	
17,674	22,702	החזר הוצאות משפט הכנסות מהשתתפות תקבולים בגין עזבונו
500	590	
186	30	
<u>18,360</u>	<u>23,322</u>	
		ג. הכנסות אחרות (הכנסות מדינה)
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012 אלפי ש"ח	2013 אלפי ש"ח	
38,154	4,691	הכנסות מרכוש מנוהל (ע"י האפ"כ והכנ"ר) עודפי קרן אפוטרופוס כללי וכנס הנכסים הרשמי השתתפות זכאים לייצוג מתוקף חוק הסיוע המשפטי
-	7,187	
318	832	
<u>38,472</u>	<u>12,710</u>	

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 13 - הכנסות מעסקאות חליפין

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
א. הכנסות ממתן שירותים		
5,214	4,922	שירותי שומה (שומות מקרקעין)
841	937	השתלמויות של המכון להשתלמות פרקליטים
<u>6,055</u>	<u>5,859</u>	
ב. הכנסות ממכירת פרסומים ומכרזים		
-	1	מכירת פרסומים
27	29	מכירת חוברות מכרזים
<u>27</u>	<u>30</u>	
<u>6,082</u>	<u>5,889</u>	סה"כ הכנסות מעסקאות חליפין

ביאור 14 - הוצאות שכר ונלוות

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
א. ההרכב:		
741,377	826,384	הוצאות בגין שכר עבודה, נטו
22,110	11,663	תנועה בהפרשות לפיצויי פיטורין, מחלה וחופשה
(*) 24,896	25,146	פנסיה תקציבית
4,152	4,227	הוצאות בגין סיום יחסי עובד-מעביד
<u>792,535</u>	<u>867,420</u>	

(*) הוצג מחדש - ראה ביאור 2 יטי.

ההטבות להן זכאים העובדים כוללות בין השאר: ביגוד, הבראה, מענק יובל, ספרות מקצועית, דמי חבר לאגודות השונות ובהתאם לדירוג, החזר שכר לימוד והשתלמויות, פרס המשרד/עובד מצטיין.

ב. כללי

ממוצע עובדים על פי הדירוגים השונים, במהלך השנים 2012-2013:

2012	2013	דירוג
מספר עובדים		
826	815	מינהלי
973	1,020	פרקליטים וסגורים ציבוריים
618	780	מתמחים וסטודנטים
501	588	מח"ר
256	308	משפטנים
69	79	אחרים
<u>3,243</u>	<u>3,590</u>	

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 15 - הוצאות הנהלה וכלליות

א. ההרכב:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
183,896	204,528	תחזוקה ותפעול
56,516	65,323	שכירות וחכירה (ראה סעיף ב)
52,733	55,081	משרדיות
42,586	40,258	ייעוץ מקצועי
24,995	29,352	פחות (ראה ביאור 7)
5,142	7,310	הנהלה (בעיקר הדרכה והשתלמויות)
12,274	1,636	משפטיות (*)
<u>378,142</u>	<u>403,488</u>	
8,610	(4,390)	תנועה בהפרשה בגין תביעות משפטיות (*)

ב. הוצאות שכירות וחכירה

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
56,487	65,253	הוצאות שכירות מבנים (*)
29	70	הוצאות שכירות מכונות, ציוד ואחרות
<u>56,516</u>	<u>65,323</u>	

(*) מבני המשרדים בהם פועל המשרד, מוחכרים בחכירה תפעולית ממינהל הדיור הממשלתי.

ביאור 16 - הוצאות בגין תמיכות

הוצאות נטו בגין סוגי התמיכות השונים

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
322,610	304,777	זכאויות ברוטו (*) (**)
(25,000)	(30,000)	בניכוי השתתפות המוסד לביטוח לאומי בתמיכות
<u>297,610</u>	<u>274,777</u>	
35,880	12,000	תנועה בהתחייבויות בגין תמיכות (*)

(**) הסעיף כולל רק את העלויות בגין תשלום לעורכי דין חיצוניים. עלויות בגין שכר עובדי המשרד הפועלים בתחום התמיכות, נכללות בביאור 14 א' - הוצאות שכר ונלוות. עלויות בגין שכר דירה, אחזקה ואחזקות הקשורות באותה פעילות נכללות בביאור 15 א' - הוצאות הנהלה וכלליות.

ביאורים לדוחות הכספיים (המשך)

ביאור 17 - הוצאות שיווק ויחסי ציבור

ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
6,656	5,870	פרסום
63	47	אירועים וטקסים
563	216	כנסים מקצועיים והשתלמויות
92	79	אחרות
<u>7,374</u>	<u>6,212</u>	

ביאור 18 - הוצאות מימון, נטו

ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(165)	(116)	הכנסות ריבית על פיקדונות לזמן ארוך
3,152	4,008	עמלות בנקים וחברות כרטיסי אשראי
62	(103)	הפרשי שער, נטו
72	152	ריבית הוצאות משפטיות
<u>3,286</u>	<u>4,057</u>	
<u>3,121</u>	<u>3,941</u>	

ביאור 19 - הוצאות השתתפות

א. ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
700	700	השתתפות בפעילות המכון לרפואה משפטית (ב)
435	-	השתתפות בגין רכישת כלי רכב (ראה ביאור 6)
<u>1,135</u>	<u>700</u>	

ב. על-פי החלטת ממשלה מיוחדת נובמבר 2008, משתתפים מספר משרדי ממשלה בתקציב המכון לרפואה משפטית שבמשרד הבריאות, וזאת בכדי לממן שדרוג המערכות הטכנולוגיות של המכון.

ביאור 20 - פעולות עם צדדים קשורים

מאופי פעילות המשרד חלק מהותי מפעילותו הינו עם צדדים קשורים כהגדרתם בביאור 1ג לדוחות הכספיים.

בדוחות הכספיים נכללו הפניות לגבי יתרות או עיסקאות עם גופים אלה בכפיפות למבחני המהותיות.